

Eurajoen vesiensuojeluyhdistys ry

Toimintasuunnitelma 2025

Yleistä

Eurajoen vesiensuojeluyhdistys edistää tärkeäksi katsomiaan Eurajoen, Köyliönjoen, Juvajoen ja muiden sivuvirtojen ympäristöhankkeiden toteutumista. Tavoitteisiinsa Vesiensuojeluyhdistys pyrkii aktiivisella vaikuttamisella yleiseen mielipiteeseen ja omalla yhdistystyöllään kuten talkoilla ja osallistumalla hankkeisiin. Yhdistys tekee tiivistä yhteistyötä muiden yhdistysten, toimijoiden ja viranomaisten kanssa.

Vesiensuojeluyhdistys toimii Eurajoen puhtaan veden puolesta sekä virtavesi- ja koskikunnostusten edistämiseksi joessa. Yhdistys kampanjoi vaelluskalojen, muiden virtavesieliöiden ja -ekosysteemien puolesta. Tavoitteena on vesistöalueen vaellusesteiden poistaminen, riittävä ympäristövirtaama sekä joen virtavesiekosysteemien ennallistaminen.

Tänä vuonna kampanjoinnissa korostuu Eurajoen valuma -alueen vesistöjen vedenpidätyskyvyn eli veden viipymän merkityksen esiin tuominen sekä siihen liittyvien toimenpiteiden edistäminen. Yhdistys näkee, että näillä toimenpiteillä on keskeinen merkitys virtaaman tasaajana sekä tulva -ja kuivakausien torjuna. Näin pystytään vähentämään myös tulviin liittyviä vesistöjen kiintoaine – ja ravinnekuormituksia.

Keskustelu joen virkistyskäytöstä jatkuu ja konkreettisiin toimiinkin on jo päästy. Euran keskustaaajamassa on suunnitteilla jokipolkuhanke, johon yhdistys osallistuu. Oman näkökulmansa asiaan tulee antamaan yhdistyksen tänä vuonna julkaistava raportti Euran kunnan omistamien jokivarsikiinteistöjen luontoarvoista.

Yhdistyksellä on käytössään laajaa SOME – verkosto ja uusia verkostoyhteyksiä luodaan aktiivisesti. Median avulla tehdään tunnetuksi yhdistyksen tavoitteita ja toimintaa. Jäsenille lähetetään kevät- ja syysjäsenkirjeet ja tehdään aktiivista jäsenhankintatyötä.

Toiminnan pääteemat

Vesiensuojeluyhdistyksen rooli jokiveden laadun tarkkailijana on tärkeä. Yhdistys seuraa aktiivisesti Eurajoen valuma-alueen vesimittareita ja ottaa tarvittaessa yhteyttä viranomaisiin. Yhdistyksen kotisivuilla on kansalaisille kattava tietopaketti jokiveteen liittyvien havaintojen ilmoittamisesta. Ohjeiden avulla kuka tahansa voi ilmoittaa havaintojaan jokiveden laadusta.

Vesiensuojeluyhdistys seuraa aktiivisesti keskustelua Eurajoen valuma-alueen vesitaloudesta. Joen äärevien tulva- ja kuivakausien ennustetaan ilmastonmuutoksen myötä yleistyvän. Erityisesti sateisuuden ja siihen liittyvät virtaamahuiput ja tulvat tulevat lisääntymään. Yhdistys on jättänyt Euran kunnalle mielipiteen, jossa se esittää, että Eurajoen yläjuoksun alueita nimetään valtakunnalliseksi huletulvariskialueeksi.

Marraskuun 2024 suurtulvan jälkeen keskustelu Eurajoen tulvatorjunnasta on jälleen lisääntynyt. Yhdistys on jättänyt ELY:n vesiviranomaisille aloitteen Eurajoen valuma-alueen tulvasuunnittelun käynnistämiseksi keskeisinä keinoina veden pidätyskyvyn lisäämiseen liittyvät toimenpiteet. Suo – ja metsämaiden ennallistamiset sekä suuret vedenkokoumajärvet ovat keskeisiä keinoja pidätyskyvyn lisääjinä. Vesirakentamisessa yhdistys edellyttää luonnonmukaista vesirakentamista. Uusimman vesirakentamistiedon soveltaminen Eurajoessa ja erityisesti Euran keskustan alueella voi olla tulevaisuudessa ajankohtaista. Yhdistys vastustaa joen vanhakantaisia perkauksia. Se ei halua,

että joesta ja sen sivuvirroista perkauksien myötä muodostuisi monotonisia vesirännejä, joiden rakentamisessa ei ole huomioitu valuma-alueen vesienhallintaa sen riittävää pohjaveden tasoa ja jokiluonnon monimuotoisuutta. Yhdistys osallistuu aktiivisesti keskusteluun sekä Pyhäjärven säännöstelystä vedenpidätyskeinona että Eurajoen valuma -alueen vesitaloudellisen tilan parantamisesta.

Valuma-alueella sijaitsevien happamien sulfaattimaiden takia, tulee kiinnittää erityistä huomiota pelto- ja metsämaiden vesitalouteen, pohjavesien riittävään tasoon ja maaperän käsittelyyn, jotta jokiveden happamuuspiikit voitaisiin välttää. Valuma -alueen vesitalouden hyvä hallinta, erityisesti veden pidätyskyvyn lisääminen esimerkiksi suo – ja metsämaita ennallistamalla, peltomaiden säätösalaajitukset ja maaperän kalkitukset ovat happamuuspiikkien ehkäisykeinoja. Näiden toimien toteuttamisessa ovat keskeisessä asemassa maanomistajat. Yhdistys pyrkii aktiiviseen vuoropuheluun heidän kanssa.

Vesiensuojeluyhdistys edistää Eurajoen vesistöalueen virtausolosuhteiden parantamista ja riittävää ympäristövirtaamaa. Tavoitteena on poistaa joen vaellusesteet ja palauttaa se vaelluskalajoeksi. Eurajoen yläjuoksun merkittävimmän vaellusesteen Eurakosken padon vaellusesteen poistamiseen tullaan kiinnittämään erityistä huomiota. Yhdistys pyrkii talkoin ja viranomaisyhteistyöllä edesauttamaan joen virtavesikunnostamista. Yhteistyötä jatketaan Joki -ohjelman, Varsinais-Suomen ELY:n vesi- ja kalatalouspalvelu -yksiköiden ja joen osakaskuntien kanssa. Yhdistys osallistuu koskikunnostuksiin vaelluskalojen lisääntymisalueiden ennallistamiseksi. Tänä vuonna kohteena on erityisesti Juvajoki. Pappilankosken kalatien takaisinvaelluksen suunnittelu ja kampanja Juvajoen vesitaloudellisen tilan parantamiseksi jatkuvat. Myös taimenen poikasistutuksia Eurakoskeen jatketaan.

Yhdistystoiminnan runkona ovat aikaisempien vuosien hyviksi koetut tapahtumat ja talkoot. Eurajoki -melonta on pisimpään jatkunut tapahtumaperinne. Tänä vuonna järjestetään jo järjestyksessä 25. melontatapahtuma. Melonnassa tullaan nostamaan esille vanhoja melontatapahtuman perinteitä. Tänä vuonna korostetaan luonnon tarkkailuun keskittyvää retkimelontaa. Teemana on ”Liiku ja nauti luonnossa”. Uutena tapahtumana on Voi hyvin -messut Eurajoella.

Joen virkistyskäyttöä edistetään yhdessä jokivarren kuntien, Joki -ohjelman ja Pyhäjärvisuodun perhokalastajien kanssa sekä kaikkien muiden joen virkistyskäytöstä kiinnostuneiden yhdistysten kanssa. Yhdistyksen talkooperinne jatkuu. Vesiensuojeluyhdistys on mukana Joki -ohjelman hallinnoimissa Taimenvirta – , Satavesi virtaa -hankkeissa. Yhdistyksellä on lisäksi monipuolista omaa talkootoimintaa. Koululaisille on tarjolla vesiaiheisia lyhytkursseja. Euran kunnan omistamien jokivarsikiinteistöjen luontoinventoinnin tulokset raportoidaan tänä vuonna.

Vesiensuojeluyhdistyksellä on käytössään Eurajoki -tili, jonka ensisijaisena tarkoituksena on tukea taloudellisesti hankkeita, joilla edistetään jokeen liittyvää tutkimusta, suojelua, jokiluonnon hoitoa, virkistyskäyttöä ja vaelluskalakantojen elvyttämistä. Yhdistyksen hallitus hallinnoi tiliä. Muun muassa vaelluskalakantojen elvyttämistä on tarkoitus jatkaa istuttamalla jokeen kolmannen kerran meritaimenen 1 -vuotiaita poikasia.

Varsinainen toiminta:

- ♣ Järjestetään yhdistyksen vuosikokous.
- ♣ Järjestetään esitelmä- ja koulutustilaisuuksia sekä lyhytkursseja.
- ♣ Järjestetään siika – ja taimenretket sekä muita opastettuja retkiä.
- ♣ Osallistutaan erilaisiin vesiympäristöön liittyviin tapahtumiin ja koulutuksiin.
- ♣ Järjestetään ja osallistutaan talkoisiin.

- ✧ Yhdistys osallistuu Joki -ohjelman hankkeisiin.
- ✧ Järjestään 25. Eurajoki -melontatapahtuma
- ✧ Järjestetään tarvittaessa hätäensiapukurssi.
- ✧ Saatetaan loppuun Euran kunnan omistamien ranta -alueiden luontoinventointi.
- ✧ Osallistutaan Maailman vaelluskalapäivään
- ✧ Jatketaan meritaimenen poikasistutuksia.

Hallitus

- ✧ Yhdistys seuraa hallituksen johdolla ajankohtaisia jokiympäristöön liittyviä tapahtumia ja hankkeita ja laatii niihin liittyviä kannanottoja ja aloitteita.
- ✧ Osallistuu mm. SATAVEDEN Eurajoki – Lapinjoki -työryhmän (ELY), Joki -ohjelman ohjausryhmän, Eurajoen vedenkäyttäjien yhteistyöryhmän ja Eurajoen – Lapijoen kalatalousalueen kokouksiin ja Eurajoen vesistöalueen viranomaistahojen kokouksiin.
- ✧ Järjestää neuvotteluita mm. ELY:n kalatalousyksikön, Paneliankosken voima Oy:n, UPM Oyj:n ja toimialueensa kuntien kanssa.
- ✧ Harjoittaa aktiivista yhteistyötä toimialueensa yhdistysten kanssa.
- ✧ Kokoontuu tarpeen mukaan 5 – 8 kertaa toimikauden aikana joko lähi – tai etäkokouksiin.
- ✧ Harjoittaa varainhankintaa yhdistystoiminnan ja Eurajoen suojelun, tutkimuksen ja virkistyskäytön tukemiseksi.
- ✧ Tiedottaa toiminnastaan jäsenkirjeiden, kotisivujen, SOME:n ja lehti-ilmoitusten avulla.